

του Δρ Κωνσταντίνου Τσόκα, Ομότ. Καθηγητή Τ.Ε.Ι. Αθήνας,
π. Προέδρου Τ.Ε.Ι. Αθήνας

ΜΙΑ ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Θα μένομεν ως οι ... «Αντιοχείς»;

Ειλικρινά, προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι, σ' όλη αυτή τη σωρεία συζητήσεων και δημοσιεύσεων θέσεων και απόψεων για τις αλλαγές στην Παιδεία, το τελευταίο χρονικό διάστημα, σχεδόν απουσιάζουν οι εκφράσεις ουσιαστικών προτάσεων απ' τα ΤΕΙ που υφίστανται πρώτα τα δεινά της ισχύουσας κατάστασης και είμαι βέβαιος πως, όλη η κοινότητα των ΤΕΙ διέπεται από την αγωνία για την κατάληξη αυτών των συζητήσεων, αφού δεν μπορώ να δεχτώ πως τα μέλη των ΤΕΙ μένουν και πάλι υπομονετικοί αποδέκτες της όποιας εξέλιξης και της όποιας τελικής έκβασης, για το εναγώνιο πρόβλημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Είναι γεγονός πως στη χώρα μας, κάθε Κυβέρνηση, αλλά όχι λίγες φορές, και κάθε Υπουργός Παιδείας της ίδιας Κυβέρνησης θεωρεί υποχρέωση να «μεταρρυθμίσει» την Παιδεία, μια πρόσθετη απόδειξη της ανεπάρκειας που ταλαιπωρεί την εκπαίδευσή μας και την κοινωνία μας γενικότερα. Βέβαια, έγιναν και ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις και ανάμεσα στις λίγες απ' αυτές σίγουρα συγκαταλέγονται η κατάργηση του πιστοποιητικού κοινωνικών φρονημάτων απ' τον Γεώργιο Παπανδρέου το 1952, αφού θα πρέπει να γνωρίζουν οι μεταγενέστεροι πως, μέχρι τότε δεν μπορούσες να εγγραφείς σε καμιά ανώτατη Σχολή, ανεξάρτητα της όποιας άριστης επίδοσής σου, αν δεν είχες «καθαρό» πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων απ' την Ασφάλεια, για σένα και για ολόκληρη την οικογένειά σου, με τους συγγενείς σου. Ακόμα, η δωρεάν Παιδεία, ανεξάρτητα με το που κατάντησε έμμεσα πανάκριβη στις μέρες μας, η υποχρεωτική βασική εκπαίδευση, αλλά και η ίδρυση των Τεχνικών Λυκείων ή η ανωτατοποίηση των ΤΕΙ από τον Π. Ευθυμίου, υπήρξαν πραγματικές κατακτήσεις, όπως και η καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας, που ήμασταν οι πρώτοι που την προτείναμε στο ΥπΕΠΘ, αλλά απορρίφθηκε (υπάρχει σχετικό έγγραφο στο ΤΕΙ Αθήνας), για να καθιερωθεί λίγους μήνες αργότερα από τον Γ. Ράλλη. Αλλά και κάποια άλλα όπως η κατάργηση της αυθεντίας της έδρας, συνέβαλαν πραγματικά στον εκδημοκρατισμό της γνώσης στη χώρα μας. Άλλα πάλι

πρόσθεσαν δεινά, όπως η αθρόα είσοδος στα τριτοβάθμια Ιδρύματα και μάλιστα χωρίς καμιά επιλογή (βαθμός βάσης ή επιλογή επιστήμης) στηριζόμενη στις κλίσεις, τα όνειρα και τις προσδοκίες των νέων – πολλαπλή επιλογή επιστήμης) που όλοι μας ζήσαμε την καταστρεπτική εισοδο φοιτητών σε αποπροσανατολισμένες επιλογές επιστήμης, ακόμα η μη ανεξαρτικοποίηση του απολυτηρίου του Λυκείου από τις εισαγωγικές εξετάσεις των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων κ.ά., κ.ά.

Ασφαλέστατα, όπως λέχθηκε και γράφτηκε σε τόση έκταση, το πρόβλημα ή τα προβλήματα δεν αφορούν μόνον το Υπουργείο Παιδείας, αλλά θα 'πρεπε να γίνει κατανοητό ότι, αφορούν όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, από την ακαδημαϊκή κοινότητα που άγχεται ή θα 'πρεπε να άγχεται, μέχρι την ελληνική οικογένεια και την ελληνική κοινωνία ευρύτερα, αν δεχτούμε πως, το μέλλον της για τα επόμενα 20 ή 25 χρόνια κρίνεται από το μέλλον αυτών των χιλιάδων νέων που αποζητούν δυστυχώς αποκατάσταση, δίχως όνειρα στην πλειονότητα, δίχως καμιά κοσμοθεωρητική ή βιοθεωρητική στάση για την ίδια τη ζωή, με δίχως γνώσεις και ιδανικά, δίχως καμιά επιθυμία προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο στην πλειονότητα, κάτω από μια ανακύκλωση της απaráδεκτης και αποπληκτικής αδιαφορίας της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ας γίνουν όμως τα πρώτα βήματα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έξω απ' όλες τις άλλες επιρροές, από διευ-

ρωπαϊκές θέσεις, από ιδιωτικά συμφέροντα ή κρατικισμούς και αντιπολιτεύσεις. Είναι το ελάχιστο που άργησε για πολλά χρόνια να γίνει, με επιπτώσεις που εκφεύγουν των ορίων του παρόντος.

Ίσως οι μόνες προσωπικές μας παρεμβάσεις, στα λιγοστά παρακάτω αναφερόμενα σημεία, μπορούν να βοηθήσουν, μαζί μ' όλα όσα ακούστηκαν και θα ακουστούν.

Βαθμός βάσης εισαγωγής

Φαίνεται πως, όπως κι αν έχει η όλη κατάσταση, τόσο η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, όσο και η ακαδημαϊκή κοινότητα, αλλά λίγο ή πολύ και μεγάλο μέρος των συνδικαλιστών αποδέχονται πως το ελάχιστο εκκίνησης για την εισαγωγή σε ΑΕΙ και ΤΕΙ μένει η απόκτηση της βαθμολογίας βάσης (π.χ. 10/20) κατά οριζόμενο μάθημα, βέβαια με επίπτωση άμεση να κλείσουν κάποια Τμήματα ή ίσως και Σχολές ή και ΤΕΙ όπου το πρόβλημα μένει οξύτερο. Αν σκεφθεί κανένας ότι, τα υποβαθμισμένα αυτά Τμήματα ήδη λειτουργούν σε πόλεις ή κωμοπόλεις με απροσόντοχο ως επί το πλείστον και περιστασιακό εκπαιδευτικό προσωπικό, μια και δεν υπάρχει άλλη δυνατότητα στις μικρές αυτές κοινωνίες κι ακόμα αν αναλογιστούμε την πολυδιάσπαση της υλικοτεχνικής υποδομής για το σύνολο, καταλαβαίνει εύκολα ο οποιοσδήποτε την μη χρησιμότητά τους, πέρα απ' την δημιουργία σωρείας προβλημά-

των εκπαιδευτικών, διοικητικών, οικογενειακών και άλλων, με τραγελαφικότερο όλων οι διοικήσεις των σε μερικές περιπτώσεις να εδράζονται στην Αθήνα ή σε έδρες νομών για Τμήματα και Σχολές διασκορπισμένες σε τρεις ή και πλέον κωμοπόλεις. (Σχήμα 1)

(Δηλαδή, 17 ΑΕΙ διεσπαρμένα σε 31 πόλεις και κωμοπόλεις και 16 ΤΕΙ διεσπαρμένα σε 44 αντίστοιχα)

Και ενώ αυτά ήταν από προδιαγραφή γνωστά, ιδρύθηκαν και διασπαρθήκανε, όπου πετύχαινε την ίδρυσή τους κάποιος τοπικός πολιτευτής, για να προσφέρει οικονομικά στην ψηφοδότρια περιοχή του, σε βάρος του προϋπολογισμού της παιδείας και της ελληνικής κοινωνίας, όπως παλαιότερα γινότανε με την εγκατάσταση στρατιωτικών μονάδων. Και ιδρύθηκαν Τμήματα χωρίς καμιά αναπτυξιακή επιλογή ή σύγκλιση με τις εξελίξεις των επιστημών. Οι προτάσεις μας για την ίδρυση για παράδειγμα Τμήματος Φαρμακευτικών Φυτών (την πλήρη μελέτη καταθέσαμε τόσο στο ΥπΕΠΘ, όσο και στο Υπουργείο Υγείας) έμεινε στις καλένδες, ενώ τα Τμήματα Οπτικής, Αισθητικής και Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων που προτείναμε να ιδρυθούν και να λειτουργήσουν με μικρό αριθμό Σπουδαστών, διογκώθηκαν υπέρμετρα, δίχως την συνοδό υποδομή, μόνον για να προσθέσουν αριθμό στο σύνολο των εισακτέων. Κι απ' την ίδια «ανάγκη», της διόγκωσης του αριθμού των εισακτέων, μια κι η κάθε Κυβέρνηση ήθελε να πλειοδοτεί στον αριθμό των εισακτέων, ουδέποτε θελήσαμε να συζητήσουμε την κατάργηση 2-3 Τμημάτων της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών τα οποία συγκρουότανε με τα Πολυτε-

Ίδρυμα	Έδρα	Παραρτήματα
Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ίδρύματα		
Δημοκρίτειο	Κομοτινή	Ορεσιτιάδα, Αλεξανδρούπολη, Ξάνθη
Αριστοτέλειο	Θεσ/νίκη	Σέρρες
Δυτ. Μακεδονίας	Κοζάνη	Φλώρινα, Καστοριά
Θεσσαλίας	Βόλος	Λάρισα, Τρίκαλα, Καρδίτσα
Πελοποννήσου	Τρίπολη	Κόρινθο, Ναύπλιο, Σπάρτη, Καλαμάτα
Αιγαίου	Μυτιλήνη	Σάμος, Χίος, Ρόδος, Σύρος
Κρήτης	Ηράκλειο	Ρέθυμνο
Στερεάς Ελλάδας	Λαμία	Λειβαδιά
Ιωαννίνων	Ιωάννινα	Αγρίνιο
Ιόνιο	Κέρκυρα	-
Αθηνών-Καποδιστριακό	Αθήνα	-
Μετσόβιο Πολυτεχνείο	«	-
Γεωπονικό	«	-
Χαροκόπειο	«	-
Οικονομικό	«	-
Πάντειο	«	-
Πάτρας	Πάτρα	-
Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ίδρύματα		
Θεσ/νίκης	Θεσ/νίκη	Κιλκίς, Μουδανιά, Κατερίνη
Λάρισας	Λάρισα	Καρδίτσα, Τρίκαλα
Μεσολογίου	Μεσολόγγι	Ναύπακτος
Καβάλας	Καβάλα	Δράμα
Δυτ. Μακεδονίας	Κοζάνη	Φλώρινα, Καστοριά, Γρεβενά
Ηπείρου	Άρτα	Γιάννενα, Πρέβεζα
Λαμίας		Λαμία Άμφισσα, Καρπενήσι
Χαλκίδας	Χαλκίδα	Θήβα
Πάτρας	Πάτρα	Αίγιο, Πύργος, Αμαλιάδα
Κρήτης	Ηράκλειο	Χανιά, Αγ. Νικόλαος, Σητεία
Πειραιά	Πειραιάς	Σπέτσες, Πόρος
Ιονίου	Κεφαλονιά	Ληξούρι, Αργοστόλι, Ζάκυνθος, Λευκάδα (με την διοίκηση στην Αθήνα !!!)
Καλαμάτας	Καλαμάτα	Σπάρτη
Σερρών	Σέρρες	
Αθήνας	Αθήνα	-

Σχήμα 1

χνηακά, με αποτέλεσμα να παραμένει για 30 χρόνια περίπου η εκκρεμότητα της αναγνώρισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων και μ'όλα αυτά, ένας αριθμός Σπουδαστών να παίρνει κάποιο πτυχίο που μάλιστα μερικοί ούτε το επιθυμούν, ούτε τους παρέχεται καμιά δυνατότητα αποκατάστασης.

Για να μην παρεξηγηθούμε, με όσα αναφέρθηκαν, οφείλουμε να δηλώσουμε ότι, πιστεύουμε απόλυτα στην αποδέσμευση του δικαιώματος στη γνώση από το δικαίωμα στη δουλειά, αλλά θα πρέπει να συγκλίνουν οι προϋποθέσεις για την είσοδο στην ακαδημαϊκή γνώση.

Αποσύνδεση πτυχίου Λυκείου από εισαγωγικές 3-4 μαθήματα εισαγωγής και έκθεση ιδεών

Η αποδέσμευση του πτυχίου Λυκείου από τις εισαγωγικές εξετάσεις στα ΑΕΙ και ΤΕΙ κρίνεται απόλυτα αναγκαία, για να αποδεσμευθεί ένας μεγάλος αριθμός μαθητών που από προδιαγραφή δεν θα επιθυμούσαν την είσοδό τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή γιατί θα επέλεγαν μια άλλη σταδιοδρομία ή για μία σωρεία λόγων.

Για όσους επιθυμούν την συνέχιση των σπουδών τους στη τριτοβάθμια

εκπαίδευση, θα πρέπει να διαγωνίζονται σ'έναν μικρό αριθμό μαθημάτων, 3-4 κατά επιστήμη, ενώ οι εξεταστική επιτροπή θα πρέπει να συγκροτείται με συμμετοχή τουλάχιστον κατά 50% από Καθηγητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ οι λεπτομέρειες συγκρότησης των Επιτροπών κλπ. αποτελούν καθαρά διαδικαστικά θέματα που δεν θα πρέπει να επιδέχονται ιδιαίτερες αντιγνώμεις. Ωστόσο, θεωρούμε ότι, μέσα στα εξεταστέα αντικείμενα θα πρέπει για όλους τους κύκλους να υπάρχει και έκθεση ιδεών, σαν πρώτο δείγμα γραφής για την ικανότητα επιλογής του για την επιστήμη που επιθυμεί, αφού δεν υπάρχει για τη χώρα μας η δυνατότητα της προσωπικής συνέντευξης αξιόπιστα, όπως εφαρμόζεται σε σοβαρά ξένα πανεπιστήμια, αφού η νοοτροπία μας και η κομματικοποίηση θα την κατέστρεφαν από προδιαγραφή.

Επιλογή μιας και μόνον Σχολής ή Τμήματος με πολλαπλή επιλογή «εντοπιότητας». Κατάργηση μετεγγραφών

Όπως καταδεικνύεται και από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω, αλλά και απ' όσα γράφτηκαν τον τελευταίο καιρό, η δυνατότητα επιλογής κάποιων δεκάδων Σχολών και Τμημάτων και « όπου περάσει» ο υποψήφιος, θα πρέπει να καταργηθεί, τόσο για όφελος του υποψηφίου, όσο και για όφελος της επιστήμης και της κοινωνίας.

Η πολιτική του «κρατήστε τους όσα περισσότερα χρόνια μπορείτε στα θρανία, για να μειώσουμε στατιστικά την ανεργία» είναι απαράδεκτη, με θύματα κύρια τον ίδιο τον σπουδάζοντα και την οικογένειά του. Η ανάπτυξη παραπέρα όλων αυτών πιστεύουμε πως περιττεύει, παραμένει όμως η πίστη πως οι υποψήφιοι θα πρέπει να έχουν την δυνατότητα της δήλωσης επιθυμίας εισαγωγής μόνον σε μια Σχολή, πέρα απ' τους λόγους που αναφέρθηκαν και για να δημιουργήσουμε αυτοκάθαρση στην Επιστήμη και για να προσδώσουμε ιδανικά στην ξεπεσμένη ηθικά κοινωνία μας. Στη θέση αυτής της κατάργησης των πολλαπλών επιθυμιών εισαγωγής, θα πρέπει να τοποθετηθεί η ιεράρχηση επιλογής «εντοπιότητας», για όλες

τις πόλεις όπου λειτουργεί η επιθυμητή Σχολή ή Τμήμα, που την χαρακτηρίζουμε ως «πολλαπλή επιλογή εντοπιότητας. Αυτή η εντοπιότητα δεν πρέπει να συγχέεται και να σχετίζεται απόλυτα με τον τόπο διαμονής του υποψηφίου, αφού θα μπορεί ένας που διαμένει για παράδειγμα στην Αθήνα, να επιλέξει σαν πρώτη επιλογή τη Σχολή του Ηρακλείου για λόγους οικογενειακούς ή προσωπικούς (ενδεχόμενη υποστήριξη συγγενών ή δυνατότητα εργασίας ή γιατί κρίνει την μια Σχολή καλύτερη απ' την άλλη για τις επιδιώξεις του κλπ. κλπ.). Όταν η Σχολή της συγκεκριμένης πρώτης προτίμησης καλυφθεί με βάση τη βαθμολογία του, ο υποψήφιος θα οδηγηθεί στη δεύτερή του προτίμηση μηχανογραφικά και αφού η της δεύτερης πόλης δεν έχει καλυφθεί από τις πρώτες προτιμήσεις που της ανήκουν κ.ο.κ. Αν βέβαια η Σχολή ή το Τμήμα της πρώτης πόλης δεν έχει καλυφθεί από τις πρώτες προτιμήσεις θα πρέπει να δεχτεί υπόλοιπα των δεύτερων προτιμήσεων μέχρι κάλυψης των θέσεων.

Συνοδό αποτέλεσμα της επιλογής εντοπιότητας αποτελεί η από προδιαγραφή κατάργηση των μετεγγραφών με όλα τα προβλήματα που δημιουργήσαν και θα δημιουργούν αν παραμείνουν και ο αριθμός των θέσεων των μετεγγραφόμενων θα πρέπει να προστίθεται στο σύνολο του αριθμού των θέσεων εισαγωγής.

Διαγραφή «αιώνιων φοιτητών». Μείωση ποσοστού συμμετοχής στα εκλεκτορικά σώματα

Ένα πρόσθετο σοβαρότατο θέμα που κανένας δεν τολμάει να το συζητήσει είναι το πρόβλημα των «αιώνιων Φοιτητών» τόσο για τα ΑΕΙ, όσο και για τα ΤΕΙ. Είναι απαράδεκτο να μένουν γραμμένοι στους καταλόγους των Σχολών «φοιτητές» που χρωστάνε ένα μάθημα ή μια πτυχιακή εργασία όπου υπάρχει και για δέκα και πλέον χρόνια, παραμένοντας με δόλο εν ενεργεία φοιτητές κάνοντας μια απλή εγγραφή κάθε χρόνο, αφού καμιά νομοθεσία μέχρι σήμερα δεν επιτρέπει στις Σχολές τη διαγραφή τους. Και λέμε από δόλο, γιατί η πλειονότητα παραμένει εν ενεργεία μόνον και

συνέχεια στη σελ. 19 ➡

Ψηφίστηκε από τη Βουλή το νομοσχέδιο για τα ΤΕΙ

Ψηφίστηκε από τη Βουλή το σχέδιο νόμου του υπουργείου Παιδείας που ρυθμίζει θέματα Ανώτατης Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης,

Ειδικότερα, σύμφωνα με το νομοσχέδιο

- Απαλλάσσονται η μεταβίβαση και η μεταγραφή των παραχωρούμενων στα ΤΕΙ ακινήτων από φόρους, τέλη και συναφείς επιβαρύνσεις (άρθρο 4 παρ. 5)

- Παρέχεται η δυνατότητα εκλογής τρίτου Αντιπροέδρου (άρθρο 5)

- Συνιστώνται νέες θέσεις εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού στα Τ.Ε.Ι. (άρθρο 6) Δίνεται η δυνατότητα στους Αναπληρωτές Καθηγητές που απέκτησαν τα απαιτούμενα προσόντα να εξελιχθούν στη βαθμίδα του Καθηγητή με μεταφορά της θέσης τους, όπως και στα Πανεπιστήμια (άρθρο 7 παρ. 1)

- Επιλύονται θέματα μελών Εκπαιδευτικού Προσωπικού προσωποπαγούς θέσης (άρθρο 7 παρ. 2 και 3)

- Δίνεται η δυνατότητα εξέλιξης των Καθηγητών Εφαρμογών στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή (με τριετή προϋπηρεσία και εφόσον διαθέτουν και τα λοιπά προσόντα της βαθμίδας) (άρθρο 8 παρ. 2)

- Αναβαθμίζεται ο ρόλος του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού των Τ.Ε.Ι. ώστε να συνεπικουρεί αποτελεσματικότερα το έργο των μελών του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (άρθρο 9)

- Δίνεται η δυνατότητα εκτέλεσης από τα Τ.Ε.Ι. εφαρμοσμένης-τεχνολογικής έρευνας (άρθρο 11 παρ. 7)

- Διευκολύνεται η διαδικασία συμμετοχής του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού στην παρακολούθηση των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών των Πανεπιστημίων και του Ε.Α.Π. (άρθρο 11 παρ. 8)

- Καθορίζεται πλαίσιο εσωτερικής λειτουργίας για όσα Τ.Ε.Ι. δεν έχουν προβεί στη έκδοση εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας (άρθρο 11 παρ. 9)

Ειδικότερα τα σημαντικότερα σημεία του νομοσχεδίου έχουν ως εξής:

- Με το προεδρικό διάταγμα ίδρυσης νέων Τμημάτων Τ.Ε.Ι. καθορίζε-

ται και το περιεχόμενο σπουδών ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (Ε.Σ.Υ.Π.). Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με την ίδια διαδικασία, καθορίζεται το περιεχόμενο σπουδών και σε περίπτωση αλλαγής του γνωστικού αντικείμενου υπάρχοντος Τμήματος Τ.Ε.Ι. ή όταν το επιβάλλουν οι εξελίξεις του αντίστοιχου επιστημονικού ή επαγγελματικού τομέα. Προκειμένου για Τμήματα που ήδη λειτουργούν, χωρίς να διαθέτουν περιεχόμενο σπουδών, το περιεχόμενο σπουδών μπορεί να καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου του οικείου Τμήματος και γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου του Ε.Σ.Υ.Π.».

Πρόγραμμα σπουδών

- Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου του Ε.Σ.Υ.Π., καθορίζονται ενιαία για όλα τα Τ.Ε.Ι. οι γενικοί κανόνες σχετικά με τη σύνταξη των προγραμμάτων σπουδών, τις διδακτικές μονάδες, το ποσοστό μαθημάτων επιλογής, τον συνολικό αριθμό μαθημάτων για λήψη πτυχίου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

- Το πρόγραμμα σπουδών καταρτίζεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος με βάση το αντίστοιχο περιεχόμενο σπουδών ύστερα από εισήγηση επιτροπής, που συγκροτείται με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος και αποτελείται από τρία μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.), κατά προτίμηση βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, ένα εκ των οποίων προέρχεται από Γενικό Τμήμα, εφόσον στο ίδρυμα λειτουργεί Γενικό Τμήμα. Το πρόγραμμα σπουδών που έχει καταρτίσει η Γενική Συνέλευση του Τμήματος διαβιβάζεται στο Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. Το Συμβούλιο, ύστερα από γνώμη της Επιστημονικής Επιτροπής Σπουδών, εγκρίνει το πρόγραμμα ή, αν διαφωνεί, το αναπέμπει στο Τμήμα. Σε περίπτωση μη αυτοδυναμίας του Τμήματος το πρόγραμμα σπουδών καταρτίζεται από το Συμβούλιο ή τη

Διοικούσα Επιτροπή του Τ.Ε.Ι.

- Η Επιστημονική Επιτροπή Σπουδών είναι πενταμελής, συγκροτείται με απόφαση του Συμβουλίου ή της Διοικούσας Επιτροπής κάθε Τ.Ε.Ι. για θητεία τριών ετών και αποτελείται από τρία τακτικά μέλη του Ε.Π. βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή διαφορετικών ειδικοτήτων και από δύο τακτικά μέλη Ε.Π. βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος στο οποίο αφορά το καταρτιζόμενο πρόγραμμα.

Βαθμολογία

- Ο χαρακτηρισμός βαθμού του πτυχίου των αποφοίτων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων καθορίζεται ως εξής: από 5,00- 6,49 «καλώς», από 6,50- 8,49 «λίαν καλώς» και από 8,50- 10,00 «άριστα». Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση δύο δεκαδικών της ακέρας μονάδας. Ο υπολογισμός του βαθμού πτυχίου γίνεται με βάση τις διδακτικές μονάδες χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η πρακτική άσκηση και τα προαιρετικά μαθήματα.

Αντιπρόεδροι Τ.Ε.Ι.

- Ο Πρόεδρος κατά την άσκηση των καθηκόντων του επικουρείται από δύο Αντιπρόεδρους. Στα Τ.Ε.Ι. τα οποία είτε έχουν αριθμό Τμημάτων μεγαλύτερο των δεκαπέντε είτε έχουν Παραρτήματα περισσότερα του ενός εκτός της έδρας τους, εκλέγεται και τρίτος Αντιπρόεδρος. Η κατανομή των αρμοδιοτήτων των Αντιπροέδρων γίνεται από τον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι. και, αν δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, με απόφαση του Συμβουλίου Τ.Ε.Ι. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στη Συνέλευση του ΤΕΙ μετέχουν και όλοι οι Αντιπρόεδροι.

- Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται από τις πρώτες εκλογές που θα διεξαχθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των Τ.Ε.Ι.

Θέματα Προσωπικού Τ.Ε.Ι. και Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.

- Για τους Αναπληρωτές Καθηγητές και Επίκουρους Καθηγητές προ-

σωποπαγούς θέσης, οι οποίοι μετέτρεψαν ή μετατρέπουν την θέση τους σε τακτική θέση βαθμίδας Αναπληρωτή Καθηγητή, σύμφωνα με το στοιχείο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6, μεταφέρεται αυτοδικαίως η θέση τους αυτή για την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του Καθηγητή, εφόσον έχουν αποκτήσει τα απαιτούμενα από το νόμο προσόντα για την πλήρωση της θέσης αυτής.

- Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2014 η προσωποπαγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν. 2916/2001, θέση Αναπληρωτή Καθηγητή μέλους Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. μετατρέπεται σε προσωποπαγή θέση Καθηγητή Τ.Ε.Ι., όταν ο εκπαιδευτικός που την κατέχει συμπληρώνει το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του και σε διαφορετική περίπτωση ένα μήνα πριν από την συνταξιοδότησή του. Η μετατροπή επέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς καμία άλλη διαδικασία ή προϋπόθεση. Για την μετατροπή συντάσσεται διαπιστωτική πράξη του Προέδρου του οικείου Τ.Ε.Ι..

- Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2014 τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. που κατέχουν προσωποπαγείς, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν. 2916/2001, θέσεις Επίκουρου Καθηγητή και Καθηγητή Εφαρμογών Τ.Ε.Ι. λαμβάνουν τις αποδοχές της επόμενης βαθμίδας ένα μήνα πριν από την συνταξιοδότησή τους. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και για όσους κατέχουν προσωποπαγείς θέσεις Καθηγητή Εφαρμογών, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης σ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν. 2916/2001.

Εξέλιξη Καθηγητών Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι.

- Πέντε τουλάχιστον έτη επαγγελματικής δραστηριότητας αντίστοιχης του επιπέδου σπουδών, σε αντικείμενο σχετικό με την ειδικότητα της θέσης που προκηρύσσεται, από την λήψη του βασικού πτυχίου ή διπλώματος. Η ανωτέρω επαγγελματική δραστηριότητα μπορεί να περιλαμβάνει μέχρι τρία έτη διδακτικό έργο σε Πανεπιστήμια ή Τ.Ε.Ι. ή ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού.

- Οι Καθηγητές Εφαρμογών που έ-

χουν διανύσει τριετή προϋπηρεσία στη βαθμίδα που υπηρετούν, μετά την μονιμοποίησή τους, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν μέχρι δύο φορές, που απέχουν μεταξύ τους τουλάχιστον τρία έτη, την εξέλιξη τους στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή. Η εξέλιξη στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή γίνεται με προκήρυξη, εφόσον υπάρχει κενή θέση σε γνωστικό αντικείμενο το οποίο καθορίζεται από το Συμβούλιο του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να έχουν αποκτήσει τα προσόντα που απαιτούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 15, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 2916/2001. Για την διαδικασία της εξέλιξης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 2916/2001.

Θέματα Ε.Τ.Π.

■ Τα μέλη του Ε.Τ.Π: Προετοιμάζουν τις ασκήσεις των σπουδαστών για την αποτελεσματικότερη οργάνωση και διεξαγωγή των φροντιστηριακών, πρακτικών και εργαστηριακών ασκήσεων, επικουρούν τα μέλη Ε.Π. στην εκτέλεση των πρακτικών και εργαστηριακών ασκήσεων και είναι υπεύθυνα για την φύλαξη και συντήρηση του εργαστηριακού εξοπλισμού. Για την συμπλήρωση του υποχρεωτικού τους ωραρίου τα μέλη του Ε.Τ.Π. προσφέρουν έργο σε εργαστήρια του ίδιου ή συγγενούς γνωστικού χώρου άλλων τμημάτων του ίδιου Τ.Ε.Ι..

■ Η προκήρυξη για την πλήρωση των θέσεων του Ε.Τ.Π., στην οποία αναφέρονται η ειδικότητα της θέσης και τα απαιτούμενα προσόντα, καθώς και η επιλογή για διορισμό γίνονται από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι., ύστερα από σχετική πρόταση του Συμβουλίου του Τμήματος, όπου ανήκει η θέση. Ο διορισμός γίνεται με πράξη του Προέδρου του οικείου Τ.Ε.Ι., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αφού προηγουμένως ασκηθεί ο προβλεπόμενος από τις σχετικές διατάξεις έλεγχος νομιμότητας από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

■ Για τις μητέρες μέλη Ε.Τ.Π. των Τ.Ε.Ι. ο χρόνος εργασίας μειώνεται κατά δύο ώρες εβδομαδιαίως, εφόσον έχουν τέκνα ηλικίας μέχρι δύο ετών. Οι μητέρες μέλη Ε.Τ.Π. δικαιού-

νται εννέα μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή τέκνου, εφόσον δεν κάνουν χρήση του κατά το προηγούμενο εδάφιο μειωμένου ωραρίου.

■ Το ωράριο εβδομαδιαίας απασχόλησης των μελών Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού ορίζεται σε είκοσι έξι ώρες.

■ Δεν επιτρέπεται η μετάταξη μελών Ε.Τ.Π. σε θέση διοικητικών υπαλλήλων και αντιστρόφως.

Κάλυψη διδακτικών αναγκών

■ Για την κάλυψη διδακτικών αναγκών των Τ.Ε.Ι. μπορεί μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 να ανατίθεται στα μέλη του Ε.Π. πλήρους απασχόλησης πρόσθετο διδακτικό έργο, έως πέντε ώρες εβδομαδιαίως για τα μέλη της βαθμίδας του Καθηγητή Εφαρμογών και έως τρεις ώρες για τα μέλη των λοιπών βαθμίδων. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό του Τ.Ε.Ι. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις ανάθεσης του πρόσθετου διδακτικού έργου, η αποζημίωση και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

■ Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι Επιστημονικοί Συνεργάτες Τ.Ε.Ι., επιτρέπεται με απόφαση του Συμβουλίου Τ.Ε.Ι., ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Συμβουλίου του Τμήματος, η ανάθεση θεωρητικών μαθημάτων σε Εργαστηριακούς Συνεργάτες Τ.Ε.Ι..

■ Εάν δεν συμπληρώνεται με μέλη Ε.Π. Τ.Ε.Ι. προσωποπαγών θέσεων ο καθοριζόμενος κάθε φορά αριθμός θέσεων στα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών Πανεπιστημίων ή του Ε.Α.Π. της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του Ν. 2916/2001, καθώς και της παραγράφου 13 του άρθρου 10 του Ν. 2552/1997 (ΦΕΚ 266 Α'), που προστέθηκε με την περίπτωση ιε' της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του Ν. 3027/2002, στις κενές αυτές θέσεις μπορούν να γίνονται δεκτοί Εργαστηριακοί Συνεργάτες του άρθρου 19 του Ν. 1404/1983 που δεν κατέχουν τίτλους μεταπτυχιακών σπουδών και έχουν προσφέρει συνολικά διδακτικό έργο σε Τ.Ε.Ι. επί τέσσερα τουλάχιστον διδακτικά έτη, με κριτήριο προτίμησης το συνολικό άθροισμα των διδακτικών ωρών απασχόλησής τους στην κατηγορία αυτή. ■

ΜΙΑ ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

→ συνέχεια από τη σελ. 17

μόνο για να μένουν καθοδηγητές στο χώρο, άμισθοι ή όχι και να επηρεάζουν τις στάσεις του συνόλου (καταλήψεις, πορείες κ.ά.), μέχρι και την εκλογή πρυτανικών αρχών Προέδρων, αφού με τις διάφορες στρογγυλοποιήσεις της νομοθεσίας και με τις φοιτητικές εκλογές, όπου τα αποτελέσματα βγαίνουν απ' τους προσελθόντες να ψηφίσουν και όχι από τους εγγεγραμμένους, συμμετέχουν μέχρι ποσοστού και 53% του συνόλου των εκλεκτορικών σωμάτων. Πιστεύουμε πως θα αποτελούσε έκπληξη για το Υπουργείο Παιδείας, αν έδινε την εντολή της καταγραφής των φοιτητών αυτής της κατηγορίας που θα ανέρχονταν με βεβαιότητα σε αρκετές χιλιάδες στο σύνολο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στο τέλος-τέλος, ένα καταξιωμένο φοιτητικό κίνημα πρέπει να έχει τον δικό του Λόγο, να πρωτοπορεί σε κοινωνικές τομές και αλλαγές και να δίνει το βήμα στην πορεία του συνόλου. Μόνο τότε η κοινωνία μας θα αλλάξει και θα γίνει καλύτερη κι όχι απ' την παθητική υποταγή στα προστάγματα των κομμάτων. Ο κάθε καλόπιστος αναγνώστης θα συμφωνεί πως είναι απαράδεκτη η όλη αυτή κομματική υποταγή στην οποία οδηγήθηκε το σύνολο του φοιτητικού χώρου, απ' την ψήφο της μειοψηφίας του που προσέρχεται κάθε χρόνο στις κάλπες, προδίδοντας τα όνειρα και τις προσδοκίες του. Νομίζουμε πως αποτελεί μοναδική ευκαιρία μαζί με τα άλλα να περάσει και μια διάταξη να διαγράφονται των Σχολών και Τμημάτων όσοι δεν τελειώνουν τις σπουδές τους στα οριζόμενα χρόνια του προγράμματος συν 50% (δηλαδή, αν η οριζόμενη διάρκεια για μια επιστήμη είναι 4 χρόνια, συν 50%-2 χρόνια προσαύξηση, 6 χρόνια συνολικά) ή έστω προσαυξανόμενος αυτός ο χρόνος κατά 1-2 χρόνια μεταβατικά. Όταν σ' άλλες χώρες η μη επιτυχία έστω και σ' ένα μάθημα για δεύτερη φορά σε διαγράφει όλες σου τις σπουδές στη συγκεκριμένη επιστήμη, πραγματικά η υπάρχουσα κατάσταση αποτελεί μια ελληνική πρωτοτυπία.

Πρόσθετα, πιστεύουμε ότι, άμεσης προτεραιότητας είναι και η σμίκρυνση του ποσοστού των φοιτητών

στα εκλεκτορικά σώματα, θεωρώντας ικανοποιητική τη συμμετοχή τους σε ποσοστό μέγιστο 29-30 %.

Κατάργηση ενιαίου ψηφοδέλιου εκλογής οργάνων διοίκησης των Ιδρυμάτων

Πίστη μας μένει πως, η εκλογή οργάνων διοίκησης τόσο των ΑΕΙ, όσο και των ΤΕΙ, δηλαδή να κατέρχονται με ενιαία ψηφοδέλτια Πρυτάνεις-Αντιπρυτάνεις, Πρόεδροι-Αντιπρόεδροι, βοήθησε την εμφάνιση μιας κομματικοποίησης των Ιδρυμάτων έτσι, που το κάθε κόμμα, για τις περισσότερες των περιπτώσεων, να οικειοποιεί και το αποτέλεσμα, πέρα από ενδεχόμενα συναλλαγών που μπορούν να ευδοκιμήσουν. Νομίζουμε πως, πρέπει η εκλογή να γίνεται από ενιαίο κατάλογο ατομικών υποψηφιοτήτων και ο πρώτος να εκλέγεται Πρύτανης ή Πρόεδρος και ο δεύτερος ή τρίτος στη σειρά Αντιπρύτανης ή Αντιπρόεδρος.

Οι μεγαλοστομίες για υποτιθέμενες μεταρρυθμίσεις στην Παιδεία μας, έχουν ήδη διακομωδιοποιηθεί. Καιρός να δούμε την Παιδεία μας έξω από κεροσκοπισμούς, κομματικοποιήσεις, λαϊκισμούς ή ιδιοτελίες. Η ευθύνη βαρύνει όλους μας και πρώτιστα όσους έχουν την δυνατότητα ουσιαστικού λόγου, με την προϋπόθεση ότι, δεν υιοθετούν και δεν ανακυκλώνουν την αδυναμία άσκησης οποιασδήποτε εξουσίας στην πολιτική, συνδικαλιστική ή πολιτισμική ζωή του τόπου.

Αν οι όποιες αλλαγές στην Παιδεία δεν καταλήξουν σε καμιά ουσιαστική διαφοροποίηση απ'τα σημερινά, τότε ας σταματήσει η όποια συζήτηση κι ας μείνουμε σαν τους....Αντιοχείς

«στην έμφορη μας διαβίωση, την ποικιλία

των καθημερινών μας διασκεδάσεων...

με την ικανοποίηση που ο βίος (μας)

(θα είναι) ο περιλάλητος βίος της Αντιοχείας»

(Κ. Καβάφης)

και βέβαια, η Αντιόχεια, μια απ' τις πιο ακμάζουσες πόλεις των ελληνιστικών χρόνων (200 π.Χ.), μ' όλη της την ανάπτυξη την πολιτισμική και τον πλούτο της (ήταν η πρώτη πόλη στον κόσμο που φωταγωγήθηκε, ανάμεσα στ' άλλα της πρωτεία), καταστράφηκε !!. ■